

U C H W A Ł A Nr
Rady Gminy Wieczfnia Kościelna
z dnia

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
w Gminie Wieczfnia Kościelna na lata 2024 – 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 ze zm.) – Rada Gminy Wieczfnia Kościelna uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Wieczfnia Kościelna na lata 2024 – 2026 zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wieczfnia Kościelna.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Marcin Chmielewski

RADCA PRAWNY
Bożenna Marchel-Potrząska
OLC-202

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wieczfnia Kościelnej

Przewodniczący
WÓJT
mgr inż. Mariusz Gębała

Uzasadnienie

do projektu uchwały w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Wieczfnia Kościelna na lata 2024 – 2026 został przygotowany jako jeden z elementów realizacji postanowień ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy między innymi obowiązek opracowania i realizację 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Gminie Wieczfnia Kościelna na lata 2024 – 2026. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców.

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz tworzenie warunków sprzyjających jej prawidłowemu funkcjonowaniu to cel programu.

Niniejszy program jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji programu na lata 2021 – 2023.

WÓJT
mgr inż. Mariusz Gębala

174

Załącznik
do Uchwały Nr
Rady Gminy Wieczfnia Kościelna
z dnia

**GMNNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE WIECZFANIA KOŚCIELNA
na lata 2024 - 2026**

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje. Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze niosą ze sobą wiele skutków pozytywnych, ale niestety również i negatywnych, które przyczyniają się do rozpadu rodziny. Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wypadki losowe to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Różnorakie formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy docenić o ciągle udoskonalać. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy przede wszystkim wspierać, wspomagać aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, winna być kompleksowa i obiektywna. System wsparcia powinien obejmować zarówno rodziny biologiczne jak i zastępcze. Gdy istnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót do rodziny biologicznej.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego, lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja).

Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie Gminnego Programu wspierania rodziny na lata 2024-2026 opracowanego w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program jest strategicznym dokumentem Gminy Wieczfnia Kościelna mającym na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.

Realizowane w ramach Programu zadania będą koncentrować się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie przywracając jej zdolność do prawidłowego wypełniania ról opiekuńczych i wychowawczych.

II. DIAGNOZA SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ

Diagnoza lokalna dotyczy funkcjonalności rodzin zamieszkujących w Gminie Wieczfnia Kościelna w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Diagnoza została dokonana w oparciu o dane z Urzędu Gminy Wieczfnia Kościelna oraz dane będące w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieczfnia Kościelnej.

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieczfnia Kościelnej.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Gmina Wieczfnia Kościelna liczyła 3 915 mieszkańców, w tym 1 987 kobiet i 1 978 mężczyzn. 81 osób, z naszego terenu, było zarejestrowanych jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mławie.

Tabela 1. Dane ogólne

Wyszczególnienie	2022
Liczba mieszkańców	3 915
Liczba dzieci w wieku od 0 - do 18 lat	820
Liczba osób bezrobotnych	81
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	56
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych	126
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	15
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego	414
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	2
Liczba rodzin korzystających z dodatków osłonowych	720
Liczba rodzin korzystających z Karty Dużej Rodziny	33
Liczba rodzin objętych procedurą przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11
Liczba dzieci/młodzieży przebywających w pieczy zastępczej	2
Liczba asystentów rodziny	1
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodziny	3

Najczęstszym powodem do korzystania przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej jest ubóstwo, wielodzietność, niepełnosprawność, bezrobocie. Podejmowanie działań na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi jest traktowane przez służby społeczne priorytetowo, gdyż w dużej mierze dotyczy najmłodszych mieszkańców gminy czyli dzieci. Część dzieci z rodzin będących pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy

Spółecznej objętych jest pomocą w formie dożywiana w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. W roku 2022 programem objęto 63 uczniów.

Tabela 2. Powody udzielenia pomocy społecznej

L.p.	Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin
		2022
1.	Ubóstwo	44
2.	Bezdomność	0
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	2
4.	Bezrobocie	15
5.	Niepełnosprawność	17
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	4
7.	Rodziny niepełne	9
8.	Rodziny wielodzietne	25
9.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0
10.	Alkoholizm	1
11.	Narkomania	0
12.	Zdarzenia losowe	0

Tabela nr 3 przedstawia liczbę dzieci przebywających w systemie pieczy zastępczej w 2022 r.

Tabela 3. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej

Rodzaj pieczy zastępczej	2022
Rodziny zastępcze	1
Placówki opiekuńczo - wychowawcze	1

Jednym z rozwiązań w systemie wspierania rodziny jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy z rodzinami, które przeżywają trudności w różnych aspektach życia rodzinnego.

Głównym zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz kształtowanie umiejętności członków rodziny w zakresie znajdowania rozwiązań trudności życiowych.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wieczfnia Kościelnej zatrudniony jest jeden asystent rodziny współpracujący z rodzinami, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Tabela 4. Rodziny, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba dzieci
2022	3	10	6

III. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny została zaplanowana na lata 2024 - 2026.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są dzieci, młodzież i rodziny z terenu Gminy Wieczfnia Kościelna, a w szczególności rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, w której wychowują się dzieci oraz rodzin, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej. Program również jest adresowany do przedstawicieli instytucji oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

V. CELE PROGRAMU

Cel główny

Celem głównym Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz tworzenie warunków sprzyjających jej prawidłowemu funkcjonowaniu.

Cele szczegółowe

1. Rozpoznanie problemów rodzin i ich wsparcie w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
3. Profilaktyka i interwencja w rodzinach zagrożonych dysfunkcją.
4. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się pomaganiem rodzinie.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

Założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wieczfnia Kościelna na lata 2024 – 2026 realizują wszystkie instytucje, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz podmioty lub osoby specjalizujące się bądź mające kontakt z dzieckiem i rodziną. Do tych instytucji należą m. in.:

- Urząd Gminy Wieczfnia Kościelna,
- Placówki oświatowe,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieczfnia Kościelnej,

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wieczni Kościelnej,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Wiecznia Kościelna,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Wieczni Kościelnej,
- Policja,
- Służba zdrowia,
- Organizacje pozarządowe.

VII. ZADANIA

I. Rozpoznanie problemów rodzin i ich wsparcie w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej

Zadania	Czas realizacji	Realizatorzy	Wskaźnik
Diagnozowanie rodzin wymagających wsparcia	2024 - 2026	GOPS	Liczba rodzin
Praca socjalna w oparciu o plan pracy z rodziną	2024-2026	GOPS	Liczba rodzin
Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej wsparcia asystenta rodziny	2024 - 2026	GOPS	Liczba rodzin i liczba asystentów
Monitorowanie rodzin i zapewnienie im specjalistycznego wsparcia (m. in. socjalnego, prawnego, psychologicznego, pedagogicznego)	2024 - 2026	GOPS, UG, placówki oświatowe	Liczba udzielonych porad, liczba korzystających ze wsparcia

II. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

Zadania	Czas realizacji	Realizatorzy	Wskaźnik
Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia	2024 - 2026	GOPS, UG	Liczba rodzin

Objęcie dożywianiem dzieci w szkole	2024 - 2026	GOPS, placówki oświatowe	Liczba osób objętych dożywianiem
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia	2024 - 2026	GOPS, służba zdrowia	Liczba dzieci objętych wsparciem
Zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych rodzinom wymagającym wsparcia	2024-2026	UG	Liczba rodzin
Organizowanie i współfinansowanie dla dzieci i młodzieży wypoczynku w szczególności dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	2024 - 2026	GOPS, UG, placówki oświatowe, GKRPA	Liczba dzieci korzystających z wypoczynku
Podejmowanie działań na rzecz rodzin wielodzietnych – wydawanie Kart Dużej Rodziny	2024 - 2026	GOPS	Liczba osób, którym wydano KDR

III. Profilaktyka i interwencja w rodzinach zagrożonych dysfunkcją

Zadania	Czas realizacji	Realizatorzy	Wskaźnik
Systematyczne monitorowanie sytuacji dzieci i rodzin zagrożonych kryzysem oraz rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi	2024 - 2026	GOPS, policja, placówki oświatowe, służba zdrowia, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny	Liczba osób i rodzin
Zabezpieczenie środków na pobyt dzieci w pieczy zastępczej	2024 - 2026	GOPS	Liczba dzieci w pieczy zastępczej
Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami	2024 - 2026	GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny, Policja	Liczba osób i rodzin
Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci	2024 - 2026	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, Policja, służba zdrowia, placówki	Liczba założonych niebieskich kart

		oświatowe	
Przeciwdziałanie przemocy domowej	2024 - 2026	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, Policja, służba zdrowia, GKRPA, placówki oświatowe	Liczba założonych niebieskich kart, liczba spotkań grup i Zespołu Interdyscyplinarnego
Działalność informacyjno - edukacyjna	2024 - 2026	UG, GBP, Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, Policja, służba zdrowia, GKRPA, placówki oświatowe	Liczba i rodzaj działań
Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży	2024 - 2026	GBP, placówki oświatowe, GKRPA	Liczba i rodzaj działań
Organizowanie dla rodzin festynów, pikników, imprez sportowo – rekreacyjnych, imprez okolicznościowych	2024 - 2026	GBP, placówki oświatowe, GKRPA	Liczba i rodzaj imprez

IV. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się pomaganiem rodzinie

Zadania	Czas realizacji	Realizatorzy	Wskaźnik
Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych pracowników pomagających rodzinie	2024 - 2026	GOPS, placówki oświatowe, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny	Liczba szkoleń, liczba przeszkolonych pracowników

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Finansowanie 3 – letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Wieczfnia Kościelna, dotacji oraz środków pozabudżetowych z innych źródeł.

IX. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring i ewaluacja programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Nadzór na realizacją Programu, jego monitoring i ewaluację sprawuje Wójt Gminy Wieczfnia Kościelna, podejmując przy pomocy odpowiednich służb działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w Programie. Koordynacją realizacji Programu zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieczfni Kościelnej, który do dnia 31 marca każdego roku składać będzie Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji zadań Programu.

W ramach realizacji Programu będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych. Monitoring realizowanych celów będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieczfni Kościelnej oraz na pozyskiwaniu informacji od podmiotów realizujących poszczególne zadania. Uzyskane informacje pozwolą na ocenianie wartości i skuteczności Programu. Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się wspieraniem rodzin.

X. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny opracowany został dla potrzeb lokalnej społeczności i realizowany będzie w latach 2024-2026 na terenie Gminy Wieczfnia Kościelna. Gminny Program Wspierania Rodzin zakłada stworzenie sprzyjających warunków do poprawy jakości życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się z problemami. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację Programu powinny włączyć się aktywnie wszystkie instytucje, które w zakresie swoich działań mają wspieranie rodzin. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być poprawa funkcjonowania rodzin, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, zmniejszenie ryzyka wykluczenia społecznego, zminimalizowanie negatywnych zachowań, a przede wszystkim stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

WÓJT
mgr inż. Mariusz Gębala